

ומקשינן: וכי סבר רבי יוסי היא נתנה אצבע בין שיניה?!

והתנן במשנתינו — "המדיר את אשתו שלא תתקשט יוציא ויתן כתובה, רבי יוסי אומר: בעניות שלא נתן קצבה". והלא הוכרחנו להעמיד לעיל את המשנה במקרה שנדרה היא וקיים לה הוא⁽⁴²⁾, ובכל זאת סבר רבי יוסי שעליו להוציא ולתת כתובה, אלמא סבר רבי יוסי — "הוא נתן אצבע בין שיניה"?

ומשנינן: אימא [יש לך לגרוס בברייתא כך]: רבי מאיר ורבי יוסי אומרים: הוא נתן אצבע בין שיניה. רבי יהודה ורבי אלעזר אומרים: היא נתנה אצבע בין שיניה".

ומקשינן: וכי סבר רבי יהודה היא נתנה אצבע בין שיניה?!

והרי תנן במשנתנו — "המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות, רבי יהודה אומר: בישראל, יום אחד יקיים. והלא הוכרחנו להעמיד כשנדרה היא וקיים לה הוא, ובכל זאת סבר רבי יהודה שעליו להוציא ולתת כתובה. אלמא הוא נתן אצבע בין שיניה?"

ומשנינן: אימא [יש לגרוס בברייתא כך]: רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי אומרים: הוא נתן אצבע בין שיניה, ורבי אלעזר אומר: היא נתנה אצבע בין שיניה.

ואם תמצא לומר שלא מסתבר לגרוס כך משום ש"זוגי זוגי קתני", ששנה התנא את דברי התנאים בזוגות, ולא מסתבר לשנות את הגרסה עד כדי כך ששלשה תנאים אומרים כך, ורק תנא אחד חולק עליהם.

אימא, "רבי מאיר ורבי אלעזר אומרים: היא נתנה"⁽⁴³⁾, רבי יהודה ורבי יוסי אומרים: הוא נתן".

ואם תאמר, אם כן סתר רבי מאיר את דבריו, שבמשנתנו סבר "הוא נתן אצבע" ולכן יוציא ויתן כתובה, ואילו בברייתא סבר "היא נתנה"?

יש לומר, דהא סתמא — דלא כרבי מאיר. כלומר תנא קמא דמשנתנו אינו רבי מאיר, אלא תנא אחר.

ומקשינן: במשנתנו מבואר שסבר רבי יוסי — "בעניות שלא נתן קצבה", ואם נדרה

אמנם לדעת רב, אפשר להעמיד במקרה שהבעל נדר ותלה את נדרו בתשמיש המיטה לעולם, ואז מחוייב להוציא מיד.

43. הקשו התוספות — האיך שייך לומר לדעת רבי מאיר ש"היא נתנה אצבע בין שיניה", הלא לקמן (עב א) אמר רבי מאיר, "היודע באשתו שנודרת ולא מקיימת, יקניטנה כדי שתידור ויפר לה", ומשמע שאינו מגרשה, ונותן לה כתובה? ותרצו — ודאי שאף לדעת רבי מאיר יכול

אך הר"ן (וכן מוכח מדקדוק לשון רש"י) נחלק עליו, ובאר את המשנה "ואם אמר אי אפשר באשה נדרנית יוציא ויתן כתובה" היינו שאם לא רצה להפר לה משום "אי אפשר באשה נדרנית", כופין אותו להוציא ולתת כתובה.

42. כיון שאם נעמיד באופן שנדר הבעל ותלה את נדרו בתשמיש המיטה, הרי לדעת שמואל אינו חייב להוציא מיד אלא אחר שבוע או שבועיים, ובמשנה מבואר שעליו להוציא מיד.